O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
____
O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
T.S. Sharipov
2024 yil “ 29 ” 08

KASBIY ETIKA VA ETIKET

FANI BO‘YICHA

SILLABUS

Sirtqi bo‘lim uchun

Bilim sohasi:	1000 000	- Xizmatlar
Ta’lim sohasi:	1010 000	- Xizmat ko’rsatish sohasi
Ta’lim yo’nalishi:	61010200	- Aholi va turistlarning ovqatlanishini tashkil etish servisi

SAMARQAND – 2024

Modul / FAN SILLABUSI

61010200 – Aholi va turistlarning ovqatlanishini tashkil etish servisi ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Kasbiy etika va etiket
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	KE&E1204
Yil:	2
Semestr:	4
Ta'lim shakli:	Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	10
Amaliy mashg'ulotlar	10
Labaratoruya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	100
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarda kasbiy etika, etiket tushunchalari, turlari, xossalari, kategoriyalari, xizmat ko'rsatish va mehnat faoliyati olib borishda munosabat vositalari va qoidalari, xizmat ko'rsatishda xodimlar va mutaxassis-rahbar xodimlar tashqi qiyofasining ahamiyati, korxonalarda munosabat va so'zlashishi qoidalari, xodimlar va mutaxassis-ishbilarmonlarning kasbiy ish kiyimlari, kiyinishi, ovqatlanishda mijozlarga xizmat ko'rsatish va o'zini tutish qoidalari, ovqatlanish qoidalari va talablari, anjomlarning qo'llanilishi va ishlatish qoidlari hamda halqaro etiket qoidalarini o'rgatishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	XORT110 Xorijiy til (ingliz, fransuz, nemis)
2.	S&G04 Sanitariya va gigiena
3.	IHHQ206 Iste'molchilar huquqini himoya qilish

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	Kasbiy etika va etiket fanining tushunchasi to'g'risida bilimga ega bo'lishlari kerak
TN2	kasbiy etiket turlari va xossalari; kasbiy etikaning asosiy kategoriyalari ni bilishlari lozim
TN3	kasbiy burch tushunchasining tavsifi va turlari hamda insoniy munosabatlarda ishlatiladigan muloqot vositalari bilimga ega bo'lishlari kerak
TN4	xizmat ko'rsatish korxonalarida so'zlashish etiketi;ovqatlanish korxonalari iste'molchilariga xizmat ko'rsatish qoidalarihamda rahbar xodimlarning muomala qilish etiketi haqida bilishlari kerak
TN5	ovqatlanish korxonalari personali kiyinishi kasbiy etiketi va xalqaro etiket ***haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak***
	Ko'nikma jihatidan:
TN6	insoniy munosabatlardagi so'zlashish, uning ohangi va suhbatdoshga qarab boqishi, imo-ishoralari bo'yicha ko'nikmaga ega bo'ladi.
TN7	muomala qilishda mehribonlik, nazokatlik, kamtarlik va sabr-toqatlilik; so'zlashishda betaraf, adabiy iboralarni ishlatish; so'zlashishda qo'pol va jargon so'zlarni tushunarli bo'lmagan shevada gapirmaslik haqida iboralarni qo'llay oladi.
TN8	rahbarlarning xodimlarni qabul qilish va ular bilan muloqot qilish qoidalarini bila oladi
TN9	xizmatlar sohasi korxonalar xodimlarini kasbiy kiyimlariga qo'yilgan xalqaro talablarini ***hamda*** taom va ichimliklar uzatishdagi talablarni bila oladi.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		**Ajratil-gan soat**
M1	Kasbiy etika va etiket fanining tushunchalari, uning predmeti mutaxassislar tayyorlashdagi o'rni	2
M2	Kasbiy etiket turlari, xossalari va asosiy kategoriyalari	2
M3	Kasbiy korxonalarda munosabat vositalari va qoidalari	2
M4	Ovqatlanish korxonalarida iste'molchilarga xizmat ko'rsatish etiket qoidalari	2
M5	Ovqatlanish etiketi	2
JAMI:		**10**
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	Kasbiy etika va etiket fanining tushunchalari, uning predmeti, mutaxassislar tayyorlashdagi o'rni	2
A2	Kasbiy etiket turlari va xossalarini va asosiy kategoriyalarini	2

	o'rganish	
A3	Kasbiy korxonalarda munosabat vositalari va qoidalarini o'rganish	2
A4	Mehmonlarga xizmat ko'rsatish sifatining elementlarini va taomlarni tanlash hamda uzatish etiketlarini o'rganish	2
A5	Ovqatlanish qoidalarini o'rganish	2
JAMI:		**10**

№	Mustaqil ta'lim (MT)	Ajratilgan soat
MT1	Korxona xodimlarining bir–birlari va xizmat iste'molchilari bilan munosabat qilish vositalari va qoidalari.	4 soat
MT2	Ovqatlanish korxonalarida so'zlashish etiketi.	4 soat
MT3	Ovqatlanish korxonalarida xizmat ko'rsatish etiketi.	4 soat
MT4	Mutaxassis – rahbar xodimlarning muomala qilish etiketi.	4 soat
MT5	Xizmat ko'rsatish korxonalari xodimlarining so'zlashish qoidalari	4 soat
MT6	Mutaxassis – ishbilarmonlar, korxona xodimlari kasbiy kiyimlariga qo'yilgan talablar	4 soat
MT7	Korxona xodimlarining kiyinishiga qo'yiladigan etik va estetik talablar.	4 soat
MT8	Halqaro etiket qoidalari	4 soat
MT9	Arab xalqlarining etiket qoidalari.	4 soat
MT10	Ovqatlanish etiketi	4 soat
MT11	Oshpazlar, qandolatchilarning kasbiy ish kiyimlari va ularning komplekti.	4 soat
MT12	Go'sht tanalarini katta bo'laklarga bo'ladigan oshpazlarning ish kiyimi komplekti.	4 soat
MT13	Aholi va sayyohlarga xizmat ko'rsatadigan ovqatlanish korxonalarida so'zlashish etiketi	4 soat
MT14	Xizmat ko'rsatish sohasida Mutaxassis-rahbar xodimlarning muomala qilish etiketi qoidalari	4 soat
MT15	Taomlar bilan xizmat qiladigan korxonalar xodimlari va rahbar mutaxassislarning kasbiy kiyimlariga va kiyinishiga qo'yiladigan talablar	4 soat
MT16	Xalqaro etiket	4 soat
MT17	Aholi va sayyohlarga xizmat ko'rsatadigan ovqatlanish korxonalarida so'zlashishga qo'yiladigan talablarni o'rganish	4 soat
MT18	Aholi va sayyohlarga xizmat ko'rsatadigan ovqatlanish korxonalarida so'zlashish etiketlari turlarini o'rganish	4 soat
MT19	Menyuni mehmonlarga berish qoidalari va taomlarni tanlash etiketlarini o'rganish	4 soat
MT20	Taom va ichimlarga buyurtmalarni qabul qilish jarayonidagi xizmat ko'rsatuvchilarga qo'yiladigan talablarni o'rganish	4 soat

MT21	Birinchi va ikkinchi taomlarni uzatish tartib va qoidalarini o'rganish	4 soat
MT22	Shirin taomlar, issiq va spirtli ichimliklar hamda gazaklarni stolga suzib uzatish qoidalarini o'rganish	4 soat
MT23	Xizmat ko'rsatish sohasida mutaxassis-rahbar xodimlarning muomala qilish etiketi qoidalari	4 soat
MT24	Taomlar bilan xizmat qiladigan korxona xodimlarining kasbiy kiyimlari va kiyinishiga qo'yiladigan talablarni o'rganish	4 soat
MT25	Xizmat ko'rsatish korxona rahbar-mutaxassislarning kasbiy kiyimlariga va kiyinishiga qo'yiladigan talablarni o'rganish	4 soat
JAMI:		**100**

Asosiy adabiyotlar	
1.	T.Xudayshukurov, I.Shukurov, Z.E.Mamarasulov, D.Mirzaaxmadov. Kasbiy etika va etiket. Darslik. T.: "Iqtisod-moliya", 2021 y.
2.	Etiketning oltin kitobi. Tuzuvchi. Sabrina T.: Yangi asr avlodi, 2010 y.
3.	Xudayshukurov T. Kasbiy etika va etiket. Samarqand, SamISI, 2005.
4.	J.M.Kurbonov, R.J.Kurbanova. Xizmat sohasi etiketi. Samarqand, SamISI, 2014.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.Mirziyoev tomonidan "2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi 4947-son Farmoni. 2017 yil 7 fevral.
2.	R.J.Kurbanova .Kasbiy etika va etiket. Ma'ruzalar matni. SamISI 2014.
3.	Lyuis R.D. Delovыe kulturы v mejdunarodnom biznese. Ot stolknoveniya k vzaimoponimaniyu. M.: Delo, 2001 g.
4.	Vlasova T.I. Predprinimatelskaya deyatelnost v sfere uslug. Gl. Etika biznesa. Spb.: Izd. Asteri-on, 2005g.
5.	Zamonaviy odob-axloq kitobi. Etiket. Ishning ko'zini biladigan odamning. T.: Yangi asr avlodi., 2007 y.
6.	Aminov I.I. Psixologiya delovogo obucheniya. M.:Omega L, 2006 g.
7.	Safarov Ruben. Kultura povedniya. T.:SHark, 1999g,
8.	O'zbekiston milliy ensiklopediyasi / Jild 1. – T.: «O'zbekiston milliy ensiklopediyasi» davlat ilmiy nashriyoti, 2001, 14-bet.
9.	O'zbekiston milliy ensiklopediyasi / Jild 6. – T.: «O'zbekiston milliy ensiklopediyasi» davlat ilmiy nashriyoti, 2003., 18-bet.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- ftarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi:
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o‘qituvchisi to‘g‘risida ma’lumot

Muallif:	Mamarasulov Z.E. – SamISI “Servis” kafedrasi katta o‘qituvchisi
E – mail:	zokir2976@mail.ru
Tashkilot:	SamISI “Servis” kafedrasi
Taqrizchilar:	**Z.Ravshanov** - Samarqand shahar “SEMRUG’ NUR” MCHJ direktori **N.Mo‘minov** – Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti dotsenti, t.f.n.

Mazkur Sillabus institut o‘quv-uslubuy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus “Servis” kafedrasining 2024 yil 28 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

O‘quv-uslubuyat bo‘limi boshlig‘i	I. Shodmonov
Bo’lim boshlig’i	F.Abdukarimov
Kafedra mudiri	I. Shukurov
Tuzuvchi	Z.Mamarasulov